

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та інформатизації
Володимир ШАРАН

22 березня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СКЛАДНІ ВИПАДКИ АНАЛІЗУ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література)
Статус дисципліни: обов'язкова
Факультет: української та іноземної філології
Кафедра: української мови
Мова навчання: українська
Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Заочна	III	VI	90/3	8	4	—	4	—	82	—	—	+

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців **першого (бакалаврського)** рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС)

Розробник:

Оксана КУШЛИК, доктор філологічних наук, професор

Погоджено гарантом освітньої програми:

Михайло ПАНОЧКО, кандидат філологічних наук, доцент

Схвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 1 від 26 січня 2023 р.

Завідувач кафедри Віра КОТОВИЧ

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету української та іноземної філології

Протокол № 2 від 24 лютого 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 3 від 22 березня 2023 р.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – розгляд складних випадків аналізу синтаксичних конструкцій (на рівні як простого, так і складного речень), з'ясування причин складності визначення граматичного статусу тих чи тих слів і випрацювання рекомендацій щодо упорозорення цього.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі **компетентності**:

загальні:

- здатність зберігати та примножувати моральні, духовнокультурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність спілкуватися державною мовою в її усній та писемній формах;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

фахові:

- здатність до організації та проведення різних форм позакласної та позашкільної роботи
- здатність формувати, розвивати й постійно вдосконалювати мовно-комунікативні уміння й навички рідною та іноземною мовами з урахуванням синхронно-діахронного аспекту;
- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у спонтанних ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна), для розв'язання цільових комунікативних завдань;
- здатність цілеспрямовано добирати, систематизувати, інтерпретувати й зіставляти мовні, літературні та фольклорні факти;
- здатність здійснювати поліаспектний лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією;
- здатність до літературного редагування та коригування текстів, до організації ділової комунікації.

Програмні результати:

- Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікативну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.
- Доносити зрозуміло й недвозначно професійні знання, обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.
- Знати й розуміти мову як систему, специфіку художньої літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, в еволюційно-діалектичному аспекті, уміти застосовувати ці знання в педагогічній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати в практичній діяльності; здійснювати літературне редагування й коригування текстів; знати загальні дискурсивні стратегії та принципи створення текстів різних жанрів і стилів.
- Використовувати мови, що вивчаються, в усній та писемній формах у цільових жанрово-стильових ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна) для розв'язання різногранних освітньо-комунікативних завдань.
- Здійснювати поліаспектний лінгвістичний та літературознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх у професійній діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Складні випадки аналізу синтаксичних конструкцій» передбачає інтеграцію наукових та професійно фокусованих знань, одержаних у результаті викладання дисциплін: «Українське мовознавство в системі наукових парадигм», «Антропологічне термінознавство», «Сучасна українська літературна мова (лексикологія)», «Сучасна українська літературна мова (морфологія)», «Сучасна українська літературна мова (синтаксис)», «Семантико-синтаксичний аналіз речення», «Методика викладання української мови».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- засади (сутність, завдання, систематизувальні одиниці) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного;
- чинники, які зумовлюють факт постання складного випадку розрізнення певної синтаксичної структури;
- необхідний для упрозорення синтаксичного статусу того чи того слова теоретичний матеріал з підручників чи посібників;
- підходи до трактування випадку розрізнення певної синтаксичної структури в науковій літературі;
- послідовність виконання синтаксичного аналізу речення з превалюванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного й комунікативного;
- дефініції актуальних синтаксичних понять;
- джерельну базу з порушуваних тем;

уміти:

- окреслювати особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного;
- виконувати аналіз синтаксичних одиниць з урахуванням формально-синтаксичного підходу з доповненням елементами семантико-синтаксичного на конкретному матеріалі;
- обґрунтовувати за допомогою відповідного теоретичного матеріалу правильність синтаксичної кваліфікації тих чи тих слів і можливість розвитку синкретизму;
- запропонувати поради (вказівки) як допомогу щодо упрозорення складного випадку;
- оперувати термінами на позначення різних синтаксичними понять, явищ, механізмів, процесів тощо.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалою оцінювання: стобальною, національною та ЕКТС.

A (90–100) – «відмінно» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок) – отримує студент, який знає: засади (сутність, завдання, систематизувальні одиниці) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; чинники, які зумовлюють факт постання складного випадку розрізнення певної синтаксичної структури; необхідний для упрозорення синтаксичного статусу того чи того слова теоретичний матеріал на основі

підручників чи посібників; підходи до трактування випадку розрізнення певної синтаксичної структури в науковій літературі; послідовність виконання синтаксичного аналізу речення з превалюванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного й комунікативного; дефініції актуальних синтаксичних понять; джерельну базу з порушуваних тем; окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; належно виконує аналіз синтаксичних одиниць з урахуванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного та комунікативного на конкретному матеріалі; вміє обґрунтувати за допомогою відповідного теоретичного матеріалу правильність синтаксичної кваліфікації тих чи тих слів або можливість розвитку синкретизму і запропонувати поради (вказівки) як допомогу щодо упрозорення складного випадку; вміло оперує відповідними термінами.

В (82–89) – «добре» (*вище середнього рівня з кількома помилками*) – отримує студент, який знає: засади (сутність, завдання, систематизувальні одиниці) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; чинники, які зумовлюють факт постання складного випадку розрізнення певної синтаксичної структури; необхідний для упрозорення синтаксичного статусу того чи того слова теоретичний матеріал на основі підручників чи посібників; підходи до трактування випадку розрізнення певної синтаксичної структури в науковій літературі; послідовність виконання синтаксичного аналізу речення з превалюванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного й комунікативного; джерельну базу з порушуваних тем; володіє потрібною термінологією; засвідчує вміння окреслювати особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; належно виконує аналіз синтаксичних одиниць з урахуванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного на конкретному матеріалі; проте не завжди переконливо обґрунтовує правильність синтаксичної кваліфікації тих чи тих слів і може порекомендувати певні вказівки для упрозорення складних випадків.

С (75–81) – «добре» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*) – отримує здобувач, який обізнаний із засадами (сутністю, завданням, систематизувальними одиницями) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; послідовністю виконання синтаксичного аналізу речення з превалюванням формально-синтаксичного підходу, доповненого елементами семантико-синтаксичного й комунікативного; володіє належною термінологією; зорієнтований з джерельною базою; має достатній рівень знань теоретичного матеріалу на основі підручників чи посібників і частково наукових статей чи монографій; окреслює особливості вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; у цілому називає причини, які можуть впливати на постання складного випадку розрізнення певної синтаксичної структури, але не завжди вміє пов'язати ту чи ту причину з виявленим випадком, аргументовано пояснити його і запропонувати поради щодо упрозорення граматичного статусу.

Д (67–74) – «задовільно» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*) – отримує здобувач, який орієнтується із засадами (сутністю, завданням, систематизувальними одиницями) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного і може окреслити особливості кожного; обізнаний з послідовністю виконання синтаксичного аналізу речення, проте, виконуючи сам аналіз, опирається тільки на формально-синтаксичний підхід, оминаючи семантико-синтаксичний і комунікативний; знає необхідний теоретичний матеріал на основі підручників чи посібників, проте не завжди може його

пов'язати з тим чи тим складним випадком і відповідно обґрунтувати правильність синтаксичної кваліфікації або можливість розвитку синкретизму; припускається неточностей у дефінуванні синтаксичних понять.

Е (60–66) – «задовільно» (виконання відповідає мінімальним критеріям) – отримує студент, який виявляє посередні знання: засад (сутності, завдання, систематизувальних одиниць) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; необхідного теоретичного матеріалу (як на основі навчально-методичної, так і наукової літератури); дефініцій використовуваних синтаксичних термінів; не вміє належно окреслювати особливостей вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного – та виконувати аналіз синтаксичних одиниць з опертям на них; загалом помічає ті чи ті складні випадки розрізнення синтаксичних конструкцій на конкретному матеріалі і намагається назвати причини їх постання, пояснити наявність таких випадків, але відповіді бракує логічності, аргументованості, вичерпності.

FX (35–59) – «незадовільно» (з можливістю повторного складання) – отримує здобувач, який має низький рівень знань щодо: засад (сутності, завдання, систематизувальних одиниць) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; необхідного теоретичного матеріалу (як на основі навчально-методичної, так і наукової літератури); причин, які могли вплинути на появу складних випадків розмежування тих чи тих синтаксичних конструкцій; дефініцій синтаксичних термінів і доцільності їх використання; не вміє належно окреслювати особливостей вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного – та виконувати аналіз синтаксичних одиниць з опертям на них; практично не виявляє складних випадків кваліфікації тих чи тих синтаксичних конструкцій на конкретному матеріалі.

F (0–34) – «незадовільно» (з можливістю повторного складання) – отримує здобувач, який має слабкі знання щодо: засад (сутності, завдання, систематизувальних одиниць) виокремлення основних аспектів аналізу синтаксичних явищ – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; необхідного теоретичного матеріалу (як на основі навчально-методичної, так і наукової літератури); причин, які могли вплинути на появу складних випадків розмежування тих чи тих синтаксичних конструкцій; особливостей вивчення синтаксичних одиниць крізь призму трьох основних аспектів – формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного й комунікативного; дефініцій використовуваних синтаксичних термінів; з помилками виконує аналіз синтаксичних конструкцій на формально-синтаксичному рівні; не виявляє складних випадків розрізнення синтаксичного статусу певних конструкцій на конкретному матеріалі.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- виконання різних видів тренувальних вправ і завдань, експрес-контроль;
- контрольна робота;
- екзамен.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Концептуальні основи формування формально-синтаксичного, семантико-синтаксичного та комунікативного підходів до аналізу простого речення. Синтаксис крізь призму традиційних та сучасних наукових концепцій: синтаксичні школи, їхні засади.

Різновиди синтаксичних одиниць. Диференційні ознаки речення як основної синтаксичної одиниці.

Складні випадки аналізу головних членів простого двоскладного речення в синтаксисі сучасної української літературної мови. Розмежування компонентів моделей складеного іменного підмета й означуваних слів в ролі другорядних членів речення із залежними неузгодженими означеннями. Розрізнення інфінітивів у ролі компонента складеного дієслівного присудка від інфінітивів у ролі другорядних членів речення (означення, додатка, обставини). Доцільність виокремлення в синтаксисі сучасної української літературної мови складеного прислівникового присудка. Види складеного прислівникового присудка. Модель складного (подвійного) присудка і критерії відмежування його від суміжних явищ.

Специфіка природи односкладних речень як різновиду простих у синтаксисі сучасної української літературної мови. Складні випадки виокремлення головних членів односкладних речень і відповідної кваліфікації того чи того типу простих речень (певного виду односкладних чи двоскладних неповних). Генітивні речення як самостійний вид односкладних іменникових речень. Типологія генітивних речень і способи вираження головного члена речення в них.

Складні випадки вирізнення другорядних членів речення. Найбільш поширені помилки у визначенні виконуваних ними синтаксичних функцій. Розмежування неузгоджених означень та додатків, різних видів обставини та додатків (з урахуванням з'яви нових вторинних складених прийменників як засобів вираження синтаксичного зв'язку і певною мірою семантико-синтаксичних відношень між словами).

Синкретизм як синтаксичне явище. Вияв синкретизму на рівні простого речення: синкретизм семантико-синтаксичних відношень між словами і відповідно виконуваних синтаксичних функцій цими словами. Причини синкретизму в межах простого речення. Синкретизм на рівні складного речення, причини його. Різновиди синкретичних семантико-синтаксичних відношень.

Орієнтовна тематика практичних занять:

1. Складні випадки аналізу головних членів простого двоскладного речення в синтаксисі сучасної української літературної мови.
2. Вияв синкретизму на рівні простого речення. Причини появи.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

На самостійне опрацювання винесено такі теоретичні питання:

1. Синтаксис крізь призму традиційних та сучасних наукових концепцій: синтаксичні школи, їхні засади.
2. Складні випадки вирізнення другорядних членів простого речення.
3. Складні випадки виокремлення головних членів односкладних речень і відповідної кваліфікації того чи того типу простих речень (певного виду односкладних чи двоскладних неповних).
4. Генітивні речення як самостійний вид односкладних іменникових речень. Типологія генітивних речень і способи вираження головного члена речення в них.
5. Нечленовані речення в сучасній українській мові : статус, функції.
6. Синкретизм на рівні складного речення. Загальні причини появи.
7. Складнопідрядні речення з синкретичними означально-з'ясувальними підрядними.
8. Складнопідрядні речення обставинно-атрибутивного типу.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засобами діагностики засвоєних студентами знань та вмінь з навчальної дисципліни є: експрес-контроль і контрольна робота, які становлять поточний контроль, та

підсумковий контрольний захід (екзамен).

Мета експрес-контролю – перевірити рівень здобутих знань після вивчення однієї конкретної теми. Тривалість експрес-контролю – не більше 20 хв., тому завдання передбачає надання короткої, без розлогих теоретичних роз’яснень відповіді. Експрес-контроль розрахований на студентів усієї групи, які виконують його водночас. Критерії оцінювання залежать від умови завдання, яке, зі свого боку, детерміноване тією чи тією темою.

Мета контрольної роботи – перевірити рівень засвоєних знань після вивчення усіх тем. Тривалість контрольної роботи – 90 хв. Передбачено як з’ясування теоретичного матеріалу (два завдання), так і виконання практичного завдання (три-чотири завдання).

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного контролю та підсумкового контрольного заходу (екзамену), які оцінюються за 100-бальною шкалою кожен з ваговими коефіцієнтами 0,6 та 0,4 відповідно.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Експрес-контроль		Контрольна робота	Сума	Екзамен
Експрес-контроль 1	Експрес- контроль 2			
20 б.	20 б.	60 б.	100 б.	100 б.
Ваговий коефіцієнт			0,6	0,4

Сумарна кількість балів з дисципліни визначається за формулою:

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \times S_{\text{пот}} + 0,4 \times S_{\text{підс}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – середньозважена кількість балів за поточний контроль, $S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Екзамен за основним талоном проводиться у письмовій формі і складається з трьох етапів перевірки засвоєного матеріалу: тестів (з вибором однієї правильної відповіді), які передбачають перевірку теоретичної частини матеріалу; завдання творчого характеру, що зорієнтовують з вмінням студента складати речення за поданими схемами, та аналізу речення як підсумкового етапу вивчення семантико-синтаксичної організації речення.

Екзамен за талоном № 2 і перед комісією проводиться у письмовій формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання, програми Microsoft Office 2010, Платформа ZOOM, презентації PowerPoint, Google Classroom.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г. В. Сучасна українська мова. Синтаксис : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2005. 270 с.
2. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
3. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
4. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови : Синтаксис. Донецьк : ДонДУ, 2001. 662 с.
5. Заборна М. Просте речення. Складні випадки аналізу : навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. 125 с.

6. Іваницька Н. Л. Синтаксис простого речення. Складні випадки аналізу. Київ : Вища школа, 1989. 63 с.
7. Кадомцева Л. О. Українська мова : Синтаксис простого речення. Київ : Вища школа, 1985. 128 с.
8. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови : навчальний посібник. Київ : Либідь, 1995. 287 с.
9. Кушлик О. П. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис : навчальний посібник. Дрогобич : Швидкодрук, 2017. 263 с.
10. Слинко І. І., Кобилянська М. Ф., Гуйванюк Н. В. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання. Київ : Вища школа, 1994. 670 с.
11. Сучасна українська літературна мова : Морфологія. Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ : Знання, 2010. 374 с.
12. Сучасна українська літературна мова : Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ : Знання, 2013. 238 с.
13. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 406 с.

Додаткова література:

1. Баган М. Семантико-синтаксична структура безособових генітивно-заперечних речень. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2001. Вип. 7. С. 126–131.
2. Вихованець І. Проблема класифікації складнопідрядних речень. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2000. Вип. 6. С. 8–11.
3. Вінтонів М. Дискусійні питання мовознавчої інтерпретації структурної схеми простого речення. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2001. Вип. 7. С. 57–60.
4. Вінтонів М. Питання межі складеного дієслівного присудка в сучасній українській мові. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2001. Вип. 8. С. 72–76.
5. Галайбіда О. В. Засоби актуалізації вставлених структур. *Структура і система східнослов'янських мов* : зб. наук. праць / редкол.: В. І. Гончаров (відп. ред.) та ін. Київ : Знання України, 2004. С. 14–20.
6. Галайбіда О. В. Вставлені конструкції і взаємодія різних суб'єктно-мовленнєвих планів художнього тексту. *Лінгвістичні дослідження* : зб. наук. праць / за заг. ред. проф. Л. А. Лисиченко. Харків, 2007. Вип. 23. С. 110–115.
7. Греб М. М. Особливості функціонування складносурядних конструкцій із зіставною семантикою в сучасній українській мові. *Лінгвістичні дослідження* : зб. наук. праць / за заг. ред. проф. Л. А. Лисиченко. Харків, 2012. Вип. 34. С. 48–53.
8. Дорошенко С. Розширення ряду сполучних виразів у складнопідрядних реченнях в сучасній українській мові. *Функціонально-комунікативні аспекти граматики тексту* : зб. наук. праць, присвячений ювілею доктора філологічних наук, професора, академіка АН ВШ України, завідувача кафедри української мови ДонНУ А. П. Загнітка. Донецьк : ДонНУ, 2004. С. 36–38.
9. Дорошенко С. І. Складні безсполучникові речення як окремий тип складних конструкцій. *Мовознавство*. 1987. № 1. С. 47–50.
10. Дубова О. А. Другорядні члени речення з синкретичними означально-обставинними ознаками. *Мовознавство*. 1989. № 6. С. 64–74.
11. Дубовик Л. Еволюція поглядів на складнопідрядне речення з підрядним причини. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2002. Вип. 9. С. 54–63.
12. Дудик П. С. Відокремлення як семантичне, граматичне і стилістичне явище. *Наукові записки. Серія : Філологія* : зб. наук. праць. Вінниця : ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2008. Вип. 10. Т. 1. С. 170–176.

13. Загнітко А. Український інфінітив у структурі простого речення : типологія функцій і семантика. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Львів, 2007. Вип. 34. Ч. І С. 3–10.
14. Загнітко А. П. Еквіваленти речення: статус, обсяг і функційна типологія. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць / за ред. А. П. Загнітка. Донецьк : ДонНУ, 2009. Вип. 19. С. 79–91.
15. Загнітко А. Український синтаксис : теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с.
16. Заборна М. С. Порівняльні конструкції в системі складнопідрядного речення української мови. Тернопіль : Підручники і посібники, 2001. 28 с.
17. Зарицька В. Засоби формального зв'язку в синкретичних конструкціях означально-з'ясувального типу. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2004. Вип. 12. С. 96–99.
18. Зарицька В. Складнопідрядні речення з синкретичними означально-з'ясувальними підрядними. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2002. Вип. 9. С. 64–69.
19. Зарицька В. Складнопідрядні речення обставинно-атрибутивного типу. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2003. Вип. 11. Ч. 1. С. 148–153.
20. Іваницька Н. Л. Вплив сполучуваності повнозначних слів на утворення компонентів синтаксичної структури речення. *Мовознавство*. 2001. № 3. С. 97–103.
21. Кучер А. С. Нечленовані речення в сучасній українській мові : статус, функції. *Філологічні студії* : зб. наук. праць. 2017. Вип. 9. С. 47–54.
22. Наливайко Ю. Особливості зв'язку синкретизму членів речення із синкретизмом частин мови. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2004. Вип. 12. С. 115–119.
23. Наливайко Ю. Співвідношення означально-обставинного синкретизму членів речення і підрядних частин (на матеріалі простого і складнопідрядного речень з допустовою семантикою). *Лінгвістичні студії* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2002. Вип. 10. С. 53–58.
24. Потеха Л. І. Складні випадки розмежування додатка і обставин. *Українська мова і література в школі*. 1983. № 8. С. 29–32.
25. Прокопчук Л. Розмежування неузгоджених означень і додатків, виражених прийменниково-іменниковими конструкціями. *Філологічні студії* : зб. наук. статей. Вінниця : Вид-во Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського, 2007. Вип. 5. С. 75–77.
26. Прокопчук Л. Порівняльні звороти в системі компонентів формально-синтаксичної структури простого речення. *Наукові записки Вінницького держ. пед. ун-ту імені М. Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство)*. 2009. Вип. 11. С. 136–140.
27. Рабанюк Л. С. Структурно-семантичні моделі стверджувальних генітивно-квантитативних речень. *Філологічні студії* : наук. часопис. Луцьк, 2000. № 1. С. 179–183.
28. Рабанюк Л. С. Генітивно-квантитативні речення в українській мові. *Мовознавство*. 1998. № 4/5. С. 48–52.
29. Христіанінова Р. О. Проблеми структурно-семантичної класифікації складнопідрядних речень. *Актуальні проблеми слов'янської філології* : міжвуз. зб. наук. статей. Київ : Знання України, 1999. Вип. 7 : «Лінгвістика і літературознавство». С. 32–35.
30. Христіанінова Р. О. Проблема класифікації складнопідрядних поліпредикативних речень. *Актуальні проблеми слов'янської філології* : міжвуз. зб. наук. статей. Київ : Знання України, 2000. Вип. III : «Лінгвістика і літературознавство». С. 45–50.
31. Шитик Л. В. Феномен синкретизму в проекції на мовні рівні. *Вісник Черкаського університету. Серія Філологічні науки*. 2009. Вип. 169. С. 132–145.

32. Шитик Л. В. Синхронна перехідність синтаксичних одиниць в українській літературній мові : монографія. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2014. 474 с.

Інтернет-джерела:

[http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRIB&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21SRW=dz&S21SRD=UP&S21FMT=preitem&C21COM=S&2_S21P03=RCOD=&2_S21STR=25.03)

[bin/ua/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRIB&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21SRW=dz&S21SRD=UP&S21FMT=preitem&C21COM=S&2_S21P03=RCOD=&2_S21STR=25.03](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRIB&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21SRW=dz&S21SRD=UP&S21FMT=preitem&C21COM=S&2_S21P03=RCOD=&2_S21STR=25.03)